

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Sect. VII. Quadruplex è dictis præceptio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

rem inter bibendum eximus? nec tamen ignorare possumus miseriam epulonis sitim post pocula, post epulas, post convivium aternitatibus omnibus duraturam. Aquæ guttulam ab extremo digito fundendam rogar, sed nullis eam sæculis impetrabit. Dura commutatio, pro poculis & mensis tam celeri sine clausis aterna sitis, aternæ flammæ. Hæc scimus, quæ tamen insaniam hilariter concoquimus, nec obvia omnibus remedia, preces, sitim, jejuniâ admittimus. Nimirum malumus mensas aternitate totâ diluendas, quàm jejunas Lazari dies, & siccas cenulas aternis mensis ac deliciis donandas. Neque nos exempla terrent, neque interitus plurimorum cautos & prudentes faciunt. Plus potest inveterata consuetudo, lociorum provocaciones, joci, risus, & quæ mensas largiores comitari solent, quàm Dei leges, quàm omnis exemplorum series, quàm ab omni ævo laudata temperantia.

Frustrâ sunt omnium Sapientum monita. Audiuntur Propheta, sed spernuntur: vociferatur Salomon, sed expulsiuntur. Nil proficiunt apud nos saluberrimæ voces illæ: Fornicatio, & vinum, & ebrietas auferunt cor. Luxuria sa res vinum, & tumultuosa ebrietas: quicumque his delectatur, non erit sapiens. Hæc audimus, & negligimus. Dulce est sopiri vino. Quidquid Apostolus moneat. Nolite inebriari vino, in quo est luxuria. Hæc monita scimus, & contemnimus. Hinc ubique passim regnat ebrietas, & cum eâ omnis vitiorum tyrannis: neque enim ullum vitium ab ebrietate, & immodico vini usu exulat. Omnis omnino improbitas, scelera omnia, uno ebrietatis sinu foventur. Libido, impudicitia, Dei oblitio, perjuria, cædes, rapinæ, alienus torus, latrocinia, & quidquid graviorum scelerum est, in hac unâ ebrietatis Lernâ turbidè stabulantur. Hæc omnia vino familiaria sunt. Famæ, valetudinis, crûmenæ dispendia tacemus. Matrix malorum omnium ebrietas. Hinc apud inferos in epulone convivia cruciantur, hinc in Abrahæ sinu in Lazaro jejuniâ recreantur. Hinc immittissima Christi sitis, quæ mensas nostras nostramque crapulam damnat. Discamus pro Christo & cum Christo brevem sitim tolerare, aut saltem non ultra sitim (quod nec bestia quidem faciunt) potum ingurgitare. Sed hic documentum quadruplex instillamus.

Osee cap. 4. v. 11. Prov. c. 20. v. 1. Ad Ephes. s. 5. v. 18.

Omnis improbitas, scelera omnia, uno ebrietatis sinu foventur.

Quadruplex documentum.

§. VII. Quadruplex est dicti præceptio.

1. Desiderium patiens pro Christo inflammandum. Ps. 115. v. 4. Ionn. c. 19. v. 28. Idem c. 18. v. 11. & Matt. c. 26. v. 54.

I. Excitanda sitis Domini calicis, desiderium patiens pro Christo inflammandum. Rex David excitatissimus, Calicem salutis accipiam, inquit, & nomen Domini invocabo. Senenli virgini Catharinæ Christus saluberrimam præceptionem istam tradebat: Quod amarum est, dulce puta; & quod dulce videtur, pro amaro habe. Christianis id omnibus dictum. In hujus desiderii honestissimi stimulum sit vox ista, Sitio. Sciens Jesus, quia omnia jam consummata sunt, ut consummaretur Scriptura, dixit, Sitio. Ita in oliveto, Petrum à vi reprimens, Calicem, inquit, quem dedit mihi Pater, non vis ut bibam illum: Quomodo ergo implebuntur Scriptura, quia sic oportet fieri. Acetum porò non ideo ori Domynico admotum, quia Deus ita fieri voluit, ut jam supra demonstratum est, sed quia Deus id futurum prævidit, idcirco fieri decrevit. Nos hostes nostri maledicunt, vexant, affligunt, non quia Deus ab aeterno decreverit ut illi hoc faciant, sed quia eos hoc facturos prævidit, ideo ut nos in penam patiamur constituit.

Nos ergo in omnibus idemtidem dicamus: Ut impleatur Scriptura, libens hoc patiar, & hoc, & istud, & illud, & quidquid mihi seu hodiernâ, seu crastinâ, seu peræternâ luce, hoc alteròve anno obvenerit patientium. Nam quidquid à primo lucis exordio, ad ultimum vitæ halitus cuicumque perferendum, id omne in intellectu & voluntate Dei, volumine immenso vel ad extremum apicem perscriptum est. Omnium no-

Quidquid cuicumque perferendum, id omne in intellectu & voluntate Dei perscriptum est.

strum vita secundum omnes illius partes maximas, secundum momenta omnia in hoc libro continetur exactissime descripta. Ut igitur impleatur Scriptura, sit istud, sit hoc, sit illud, quidquid Deo visum ut perferam. Christus non ignorans, unicum adhuc ad cruciatum ceteros additamentum superesse, acetum ludibrio porrigendum, ne igitur vel punctulum paternæ voluntatis omitteretur, dixit, Sitio. O sitim quæ non in cruce primùm exarsit! Jam in itinere quod Hierosolymam versûs insitit, sitire cepit, desiderio desiderans illud Pascha cum suis manducare. Hinc & illa sitientis voces: Ecce ascendimus Hierosolymam, & filius hominis tradetur principibus sacerdotum, & Scribis, & Senioribus & damnabunt eum morte, & tradent eum gentibus, & illudent ei, & conspuent eum, & flagellabunt eum, & interficient eum. Nihilominus ad perferenda hæc properabat, imò & præcedebat illos; ad eò hunc calicem sitiebat. Hinc & illa sitientis voces: Ecce ascendimus Hierosolymam, & filius hominis tradetur principibus sacerdotum, & Scribis, & Senioribus & damnabunt eum morte, & tradent eum gentibus, & illudent ei, & conspuent eum, & flagellabunt eum, & interficient eum. Nihilominus ad perferenda hæc properabat, imò & præcedebat illos; ad eò hunc calicem sitiebat. Apud judices ferè semper tacuit, nemorâ injiceret morti; sitiebat. mori. Cum ad columnam cæderetur flagris, congregaverunt ad eum universam cohortem, hoc est, mille ducentos quinquaginta milites. Vix dubium est fuisse talem prætoriam cohortem, seu, decimam Romanæ legionis partem, ex arce Antoniâ convocatam. Ab eorum singulis cædi voluit quemadmodum Academiis exteris mos est, ut reus à singulis adolescentibus studiosis plagas accipiat. Hæc nempe sitiebat Christus; nec dubium quin aliquot plagarum millia accepit. Cum vero sitiens Dominus flagella in corpore retinere non posset, saltem spinas voluit, quas capite excepit & asportavit, fors spinis etiam cæsus fuit. Sitiebat cruciatum. In itinere ad Golgothæum collem socium habere voluit Cyrenæum, ut eò citius perveniret ad crucis tormentum. Hinc & Solymaitis flentibus matronis dixit: Nolite flere super me. Reverâ hos dolores sitiebat immensum. Hic quisque sibi ipse dicat: Funde aquam, dâ saxum durissimum, aquam funde: dala-crymas, dâ spem, & preces, commiserationem ostende, sit ubi dâ crucifixi quietesse.

Macarius, cum ad eum hostis æstuans ac sitibundus meridie divertisset, & aquam petisset, Macarius illi, Mi bone, inquit, sufficit tibi hæc umbra frigidiuscula, quæ navigantium & viatorum puerini caret. Ita prolixus cum tentationum aut afflictionum æstus & sitis urit, sufficit nobis hæc umbra Crucifixi. Hic cervus sitiens clavis confixus monstrat, quomodo perferamus sitim. O dulcis umbra! Jure sibi gratuletur hospes: Sub umbra illius quem desideraveram, sedi, & fructus ejus dulcis guttur meo. Sitiamus, quem bibere necesse est, calicem salutis.

II. Excitanda sitis divini honoris, seu, zelus animarum exerendus. Non tantum ad fontem Sichar, nec in cruce solum, sed totâ vitâ Christus sitit salutem nostram. Hæc sitim accendit & mærores auxit, tot hominum interitus. Hoc & nos ad miserationem & opem erigat, tot animarum millia perire. In medium consular & juvet, quisquis potest, ut tanta cacodæmoni præda subtrahatur. Hujus animi Paulus, Non quero, inquit, quæ vestra sunt, sed vos. Ego autem libentissime impendam, & prope impendam ipse pro animabus vestris. Hæc vera sitis est, non sitire suam solium, sed & aliorum salutem.

Tres Scytharum reges, Homargès, Sacephares, Tamyris, contra Dariûm & Persas movebant arma. Quicum in locis desertis de re præsentis consilium caperent, Risaces vitæ aude eos adiit, promisitque omnes Perlarum facias sine ullâ Scythici exercitûs jacturâ extinguendas, modò Reges jurejurando sponderent, liberis suis ac nepotibus equos & pecunias daturos. Insuperandum dederunt Reges. Mox Risaces in seipsum stringens ferrum, & auribus & naribus, sed & reliquo corpore se secundum mutilavit. Ita transfugit ad Dariûm. Hic vociferari ac ejulare, Scythas omnes execrari, ita se à Scytharum regibus mutilatum clamare, sed non diu impand

impune id laturos, si Dario regi luberet utilissimum in rem consilium audire. Scythas nocte proximam mortuos castra. Quod si Persas per viarum compendia se duces sequi vellent, hostem imparatum die unico debellari posse sine ulla clade. Parato igitur commeatu Risacen totis septem diebus comitantur per vastas solitudines. Tandem Chiliarchus Rhanostates subodoratus dolum, Cur, inquit, Regem magnum fallere conatus exercitum in arenas fontium & aquarum sterilissimas deducis, ubi nec progrediendi datur facultas nec regrediendi? Ad ea Risaces complotis manibus in risum effusus, Ut à civibus meis, inquit, periculum depellerem, Persas fame ac siti necare volui. Dixit, & ferrum jugulo recepit.

Quantus animus in hoc homine! Ut meos, inquit, servare, me ipsum perdidit. Quid nos audemus pro Regis summi honore? quid patimur, quid conamur pro animarum salute? Christus atrocissimè vulneratus sitim toleravit, crucis tormenta subiit, pro sua gente caput devovit, acerbissimam mortem pertulit. Quid nos, Christiani, quid agimus? quàm siti ferimur in hominum salutem? Gregorius Magnus, Nullum, inquit, omnipotenti Deo tale est sacrificium, quale est disciplinam, & oderit eos, qui Domini gratiam relinquentes salutem propriam deserunt, & errorem sibi fraudis adfiscunt. Quæ Richardus Victorinus confutans, Nescio, ait, an majus beneficium possit homini à Deo conferri, quàm ut per ejus obsequium alii consequantur salutem, si tamen homo Deo cooperetur ex charitate.

III. Sitis aspiciendi die, sed & horâ suspirans ait: Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te Deus. Sicut anima mea ad Deum fortem virum: quando veniam & apparebo ante faciem Dei? Heu mihi quia incolatus meus prolongatus est. Tam sanctos gemitus dissertatione longâ commendans Augustinus, Hac miror, inquit, hac laudo, sed eum qui fecit hac, sitio. Hac siti laborabat Paulus, cui dissolvi & esse cum Christo multò melius. Quantò quisque probior, tantò siti adentiore vociferatur quotidie, Sitio, sitio Deum vitam fontem.

Quid quæso, dulcedinis in hac aceti & absynthii vale nos detinet? Non multis abhinc annis vinariam cellam ingressus quispiam, copiosum satis, sed acidissimum vinum invenit. Honoris causa libare jussum nobilissimum nectar. Vix ille labris primoribus temetum illud gustans, O viri, ait, quantæ virtutis hoc mulsum esse dicam? Quanta, ajunt. Quibus ille, Nemini unquam, ait, persuaserit ebrietatem. Non vinum, sed acetum est, ad temperantiam doctissimam aptissimum. Talis hic obis est, nusquam non acetum, fel, myriharum ingerit. Et tamen vappam amarissimam ore avido haurimus; ingens vitæ amor est, miseris nostris pascimur, dulces est vivere vel in ipsâ cruce. Amarus est mundus, & amatur, si dulcis esset, quantos haberet amatores? Aquam propinat mundus turbidam, qui biberit ex hac aquâ, sitiet iterum. Christus expirat sitiens, ut sub ipsam mortem ostendat, hic nullâ te sitim expleri. Sitiamus igitur perennes vitæ fontes, qui quorumcumque desideriorum sitim restinguent.

IV. Sitis illa multò pessima, sitie libidines, honores, opes. Hac sitis complet inferos inquilinis. Hieremias vates interrogans, Quid tibi vis, inquit, in viâ Egypti, ut bibas aquam turbidam? Illud humanæ nequitia terretimum est auctarium, non peccare tantum, sed cupere amplius peccare, & velut sitire noxas. Hic lucis aliquid allucet ad quæstionem illam numquam satis explicandam: Cur Deus letale peccatum vel unicum cruciatibus puniat sempiternis. Hic istud causæ strictim assignamus. In premiis & supplicis rependendis Deus non peccata tantum facta, sed sitim ad faciendâ spectat. Exemplo, quod dicimus, monstramus. Moritur quis annos triginta

natus, & jure vitam finit, quia peccare non desinit: si quinquaginta, si sexaginta, si septuaginta vixisset, totidem peccasset annis. Si centum, si mille annis vixisset, annis mille peccasset: si perpetim vixisset, perpetim peccasset. Quia enim, mi homo, in te peccandi sitis æterna, calicem furoris Domini æternum bibes. Mature igitur, quisquis es, hanc sitim extingue Christi Sanguine.

Lysimachus, Platarcho teste, victus siti, se suumque regnum Getis tradidit. Cùmque jam dedititius bibisset, Prò me hominem pravum, inquit, & fatuum, qui tantillæ voluptatis gratiâ tantum amiserim regnum! Ita profusus, qui honores, anrum, voluptates, vindictam sitit, sitique victus explet animum, jure meritissimo sibi ipse dicat: Prò me hominem stultissimum juxta & nequissimum, vili delectationiculâ vendidi calum. Rex David de feris mentionem injiciens, Expectabam, inquit, non bibunt, sed limpidam expectant. Maligna hominum sitis turbidam tantum aquam expetit, præcipue libido. Expectemus amore Domini Jesu, dum ad fontem vivum perveniamus. Ignis ignem vincit, major minorem, ita dolor dolorem, amor amorem, ita sitis sitim: ita Christi crucifixi sitis vincat nostram. Cupiditatem omnem ad noxia stringamus. Expectemus fontes promissos. Hauriemus aquas in gaudio de fontibus Salvatoris.

CAPUT VI.

Sexta Christi morientis Cygnea modulatio: Consummatum est.

Imago Christi, patientissimus virorum Jobus fuit. De Jobo Apostolus Jacobus, Sufferentiam Job audisti, inquit, & sinem Domini vidisti. Jobus archetypum Christi. Vir iste pecus omne, omnèque facultates perdidit: nec Christo quidquam relictum, ipsa etiam vestes abrepta, scissâ, sorte divisa. Jobi decem liberos una domus ruina sepeliit: Apostolo Christo liberis chariores habuit, sed eos illi omnes fuga abstulit. Ecce venit hora, & jam venit, ut dispergamini unusquisque in propria, & me solum relinquantis. Jobus ulcere pessimo percussus à plantâ pedis usque ad verticem ejus: flagellis Christus crudelissimè confectus, merum vulnus videri potuit. Jobus tam ab uxore quàm cognatis, criminatione ac convitiis vexatus, hypocrita, leo, tyrannus, tigris appellatus: Christus à Synagoga & Judæis, à gentibus & omni genere hominum in cruce irrisus, seductor, malefactor appellatus. Non morbis tantum Jobus, sed mororibus & angustis variè afflictus: in horto Christus cepit parere, tædere & mæstus esse; in cruce se derelictum à Patre succlamavit. Ut Jobum modis omnibus torqueret, artes suas omnes & vires explicavit diabolus: hic idem Christum ut iratus leo agnellum aggressus, omnem populum in eum concitavit. Ad eum ab omnibus desertus fuit Jobus, ut ad fimetum denique perveniret: Christus omni auxilio adeo destitutus, pro maledicto à tantis habitus, ut eum publica Præsidis sententia in cruce ablegavit. Humilitas & patientia Jobi, licet Principis, imò Regis, summa fuit: Christus Rex regum, Humilitas ipsa, ipsa fuit Patientia. Jobus in extremis miseris & doloribus septennium exegit constantissimè: Christus à primo vitæ momento, ut supra demonstratum est, ad annum usque trigessimum quartum in cruce fuit, dum dicere potuit, Consummatum est. Hoc sextum Domini pronuntiatum jam eâ, quâ cœpimus, methodo explicabimus.

§. I. Consummationis hujus parabola.

Cum ergo, inquit Joannes, accepisset IESVS acetum, dixit, Consummatum est. Calix amarissimus unâ cum facibus est exhaustus. Dixerat Christus: Baptismo cum facibus est exhaustus. N n habeo

bus puniat sempiternis.

Plutarch. 10. 2. Moral. Comment. De his qui sero à Numine puniuntur, nihil p. 187.

Psalm. 103. vers. 11.

Isaia c. 12. vers. 3.

Jobus fuit imago Christi. Iac. cap. 5. vers. 11.

Ioan. cap. 16. vers. 32.

Ioan. c. 19. vers. 30.

Luc. cap. 12. vers. 50.

